

TELEGRAFULU ROMANU.

Numero 62. AnULU XVII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratul unei se face în Sabiu la expeditorul foie pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumeraturii pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partile ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principi și teritori straine pe anu 12 pe $\frac{1}{2}$ anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru
întreaga ora cu 7. cr. și rul, pentru
a doua ora cu $5\frac{1}{2}$ cr. și pentru a
treia repetare cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiu, în 7/19 Augustu 1869.

Dinua Nascerei a Maj. Sele Imperatului si Regelui Fanciscu Iosif I.

Sabiu 18/6 Augustu.

Astăzi s-a serbatu dnu'a nascerei préinaltului Monarcul cu solemnitate. Artileria desu de dimineața a datu salvele de tunuri și music'a regimentului de infanteria „Molinari“ a dusu pre stradele Sabijului mai in acela-si tempu revelulu de dñ.

La 8 ore se incepù la tòte bisericile de tòte confessionurile servitiul dumnedieescu pentru Majestatea Sea.

In biserica nostra din cetate a celebratutu servitiul dñeescu, in onorea dilei de pre inalt'a naștere, Escentient'a Sea Présantitulu Parinte Andrei Baronu de Siagun'a Archiepiscopulu și Metropolitulu gr-or. alu românilor din Transilvania și Ungaria, pre lângă o asistintia de patru preoti, și celi și rugaciunea de ingenunchiare, pentru bun'a astăzile, indelung'a și fericit'a vietia a Maj. Sel. Imperatului și Regelui. Dupa rugaciune, corulu „Reuniunei sodalilor români“ intonă „Imnul poporului“.

Militia a asistat la miss'a catolica in parata deplina și-a datu salvele obiceinuite acompaniate de salvele artileriei.

Unu prândiu stralucit la Escentient'a Sea Archieppulu și Metropolitulu nostru intruní autoritatii bisericesci, militari și civili, de aici cu care se si termină festivitatea. In decursul prândiului su muzica inaintea resedintei metropolitane ; la toastulu primu pentru M. S. artileria dedu 24 salve de tunuri.

Sa dea ceriulu că rugaciunile inaltate către tronul cerescu sa fia ascultate, că Majest. Sea sa pote vedé complanate diferintele cele multe intre popoarele de sub sceptrul sen, insa in unu modu, dupa care sa fia tòte multiamite, avendu garantiele de lipsa pentru prosperarea loru intelectuale și materiale.

Cop'a cercularului episcopal de datul Aradu, 24 Iuliu, 1869, nr. 874. catra toti protopresviterii din dieces'a aradana.

Preacinstite Domnule Protopresvitere !

Dupa ce Majestatea Sea imperatulu și regale noastre apostolicu, cu preainalt'a resolutiune din 28 Maiu a. c. s'au induratu a intari cu ceva-si modificari statutul organic alu bisericei nostre române greco-orientali din Ungaria și Transilvania, asiediatu prin congresulu nostru bisericescu, ce fù conchiamatul la Sabiu pe 16/28 Septembrie 1868, — Noi avendu in vedere harti'a Escententie Séle, Preasantitulu Domnului Archiepiscopu și Metropolitulu Andrei Baronu de Siagun'a, de datulu 19 Iuliu a. c. nr. AEM. 36. aflam̄u de bine a decretă : că pomenitulu statutu organic alu bisericei nostre, dupa tieseștur'a intarita de Majestatea Sea, numai de cătu se intre in vietia in cuprinsulu intregei nostre eparchie, și adeca in asiā modu : că punerea aceluia-si in vietia sa se incépa in ordulu naturale dela pările mai mici și inferiori constitutive ale provinciei metropolitane, adeca dela parochie, și de acolo treptatul sa se pasiesca in susu la constituirea părtilor organice superioare ; spre care scopu dura in specialu decretam̄u urmatorele :

I. Pentru constituirea sinodeloru, comitetelor și a epitropelor parochiale.

1. Delocu dupa publicarea ordinatiunei acesteia, in fiesce care comunitate bisericesca prestatu localu, in insotire cu epitropii (curatorii) bisericesci și cu alti fruntași comunali, va conscrie

exactu pre toti acei membri ai comunității bisericesci, cari dupa §. 6. alu statutului organic, cu privire și la §. 2. totu alu aceluia-si statutu, au dreptu de a luă parte in sinodulu parochiale. — Unde intr'o comunitate suntu mai mulți preoti in activitate : acolo se recere, concursulu tuturor'a la acēst'a conscriptiune, carea terminându-se cătu se pote mai cu grab'a, cu subscrierea preotimelui locali și a altoru membru comunali, cari au asistat la conscriere, se va tramite de locu protopresviterului tractuale. In cele-lalte modalitatea conscrierii se lasa pre bun'a chipzuiela a preotimelui și a fruntașilor comunali.

2. Protopresviterulu, primindu conscriptiunile prescrise in punctulu 1, acum la prim'a intrare in vielia a nouui organismu bisericescu, dupa bun'a lui chipzuiela va pune osebita terminuri la singuratecele comunităti pentru constituirea și tienerea sinodului parochiale, unde pentru astăzile, cu privire la §§. 9. și 10. ai statutului, va avea elu insusi a due presidiulu. — La defigerea osebitelor terminuri pentru osebitele comunităti parochiale, va trebui tienutu de regula : ca de o parte constituirea sinodelor parochiali sa se intempe cătu se pote mai curendu; iera de alta parte la fiesce-care comunitate se sia timpu de ajunsu pentru a se poté vesti in biserica, celu putiu en optu dile mai naante, terminulu sinodului, care pote cade pre orice di, a septembri.

3. La termenele presipute, esindu protopresviterulu in fata locului singuraticelor comunităti, dupa celebrarea santei liturgii și dupa chiamarea duchului săntu prescrisa in §. 8. alu statutului, va pasi la constituirea sinodului, ceterindu list'a membrilor conserisi dupa punctulu 1. și rectificându-o aceea dupa cum dora va posti majoritatea membrilor netrasii la indoiela. — Ocasionea acēst'a deosebi o va folosi protopresviterulu, spre a invetiā pre poporu despre dreptulu, ce i s'au acordatu prin statutul organic in diregerea trebilor bisericesci, precum și despre lips'a, de a fi totu insulu cu cea mai curata anima la folosirea acestui dreptu, avendu in vedere singurul numai folosulu comunu alu bisericei.

4. Constituindu-se sinodulu parochiale, acēst'a totu sub presiedintia protopresviterului tractuale alege numai de cătu pre membrii comitetului parochiale, și dupa aceea de osebi pre membrii epitropiei parochiali, cu reflectare la §§. 15. 17. 18. 24. 25. și 26. ai statutului; iera altu felu de objecte la acēst'a prima constituire nu se voru desbatu in sinodele parochiale, ci la casu de lipsa se va conchiamá sinodulu pre alta-data, dupa §. 12. alu statutului organicu.

5. Comitetele și epitropiele parochiale, constituite in modulu espusu sub punctulu precedinte, voru intră numai decâtul in activitate, cu observarea §§-loru 17—28. ai statutului organicu.

II. Pentru constituirea sinodeloru, comitetelor și a epitropelor protopresviterali.

6. Cu privire la §§. 38. 40. și 140. ai statutului organicu, dela consistorulu eparchiale se va eda in modru supletoriu impartirea singuraticelor protopresviteraturi căte in 16. și 24. de cercuri electorale, dupa cum adeca protopresviteratulu numera mai putiu seu mai multu de 20,000 de suflte. — In data ce va esfi acēst'a impartire, fiesce care cercu electoral se alege căte unu membru în sinodulu protopresviterale dupa urmatorela modalitate :

a) Terminulu alegeri se defige prin protopresviterulu tractuale, in cătu e cu putintia pentru tòte cercurile electorale pre una accea-si di.

b) Déca o comunitate singura de sine forméza unu cercu electoral : acolo alegatorii desemnatu in §. 40. alu statutului organicu, se aduna și facu alegera unui membru pentru sinodulu protopresviterale sub presiedintia parochului locale, ori sub a protopresviterului tractuale, déca acel'a e de fatia.

c) Déca unu cercu electoral se compune din două seu mai multe comunităti : protopresviterulu, in cătu densulu nu pote fi de fatia, denumesce de presiedinte alu corpului electoral pro celu mai aptu din preotimelua comuneloru respective, avendu — precātu se pote — privintia și la antaiatate verstei; totu odata desemna și loculu, care socote a si mai indemanaticu pentru efectuirea alegerii.

d) Déca o singura comunitate forméza două seu mai multe cercuri electorale : acolo comunitatea alegatorilor, sub presidiulu normisatu mai susu, seu alege la olalta atâta membru la scaunulu protopresviterale, căte cercuri electorali reprezinta ca : seu se decompune in cercuri electorali dupa numerulu membrilor, ce suntu de a se alege pentru sinodulu protopresviterale.

e) Ia casu, cându preotimea aru fi impedeata, și protopresviterulu nu aru fi facutu alta dispuștiune, — corpulu alegatorilor și-alege din sinulu seu presiedinte pentru conducerea alegerii.

7. Pentru alegerea membrilor de statulu preotiescui in sinodulu protopresviterale, preotimea din intregulu protopresviteratu, la terminulu desipitul timpuriu de cătra protopresviterulu tractuale, se aduna la loculu desemnatu prin acela-si protopresviteru, și acolo sub presiedintia protopresviterului, cu bagare de séma la §§. 38 și 40. ai statutului alege numerulu prescrisul alu membrilor preotiescui pentru sinodulu protopresviterale.

Fiindu impedeata protopresviterulu tractuale, preotimea adunata și-alege din sinulu seu presiedinte pentru conducerea alegerii, déca din partea consistoriului eparchiale nu se va fi facutu alta provisjune.

8. Alegerea membrilor pentru sinodulu protopresviterale atâtu din partea preotiesca, cătu și din cea mirenesca, se intempe cătu prin aclamare, seu — déca poftescu celu putiu 10 alegatori — prin votisare, carea ierasi pote fi seu nominale seu secreta; cea secreta se efectuesce prin siedule ori prin glontiuri; ceealalta prin notarea voturilor dupa numo. — Alegerea prin votisare se decide cu majoritatea voturilor, și adeca : déca alegerea se face numai pentru unu membru, prin majoritate absoluta ; iera déca aceea se face deodata pentru mai multi membri, prin majoritate relativă.

Pentru eruarea majoritatei absolute, in casuri obvenienti, se face și a două votare, déca adeca prim'a votare nu au produsu majoritate absoluta. Votarea acēst'a a două se face intre acei doi, cari au intrunitu in modu relativu mai multe voturi.

La tòta intemplarea despre actulu alegerei se compune unu protocolu, care cu subscrierea presiedintelui și a notariului și inca a vre-o doi barbati de incredere, se tramite la protopresviterulu tractuale.

9. Dupa incheierea alegerilor de membri ai sinodului protopresviterale, respectivulu protopresviteru, cu bagare de séma la §. 42. alu statutului organicu, conchiamá pre unu terminu coresponditoru impregiurărileloru, pre toti membrii la unu locu acomodatul alu protopresviteratului ; unde adunându-se membrii alesi, sinodulu protopresviterale cu observarea §§. 42, 43 și 44. ai statutului, se constiuie sub presiedintia protopresviterului ; iera dupa constituire indata pasiesce la alegerea membrilor scaunului protopresviterale, avendu in vedere §§. 32, 50 și 55. ai statutului. — La alegerea acēst'a, dupa indrumarea §-lui provocatul mai in urma, e

Dela adunarea generale a Asociatiunei

Domnule redactor ! A IX-a adunare generală a tienută asociatiunea transilvana pentru literatură română și cultură poporului român, precum este sciută, în Siomcut'a-mare. Amu fostu și eu prezent la adunarea această. Nu voiu să scriu o critica asupră acestei adunări, căci nu me simt competente, dar a amintit unele momente și a-si face unele observări individuale, cred că este ieratul ori-cui.

Dupa ce ilustrulu barbatu incredintiatu cu presidiul a deschis adunarea prin cuvinte scurte, pline de intelepciune și caldura, urmează cuvintele de bineventare din partea Siomcuteñilor și a acestui tienutu. Disertatiuni s'au tienut de astă data cinci, dintre cari amu ascultat cu multiamire cele trei din diu'a întâia și adeca a DD.: Baritiu despre educațiunea femeilor; Vulcanu despre poesi'a română; Iust. Popiu despre limb'a română, respective, ca prin limb'a română s'au pestrat națiunalitatea română. Cele-lalte două nu amu fostu norocosu a le puté asculta. Prese totu lucrările adunării generale a decursu amesurat programei statorite de comitetu și publicate și in jurnalistică. Aceste lucrări le va face cunoscute bine și esactă publicarea protocolelor acelora siedintie.

In diu'a întâia (adeca Marti) după siedintia a fostu prânzii comunu afară sub coperisul de rămuri verdi. Prânzii s'au datu din ospitalitatea comitatului respectiv. Aș firește se tienura și toaste. Celu dintâi l'au tienutu presedintele pentru Domnitorul nostru Franciscu Iosifu I; l'era cele-lalte pentru onii și altii barbati ai națiunei ?!

Séra a fostu balu. Petrecerea a fostu viale și familiari. Afara de damele române, care erau adunate in numeru destulu de mare, au participat la petrecerea această și dame straine din locu. Este și au fostu insa de mirat, că la balulu acestă națiunalu s'au jucat totu feliulu de jocuri, numai jocuri naționale nu, cu tóte că nu credu, sa fia unu jocu mai elegant și frumosu, de cum este și jocul nostru naționalu: „Roman'a“. (Nouă ni se spune că au fostu și jocuri naționale Red.)

Atâtă la siedintele adunării generale cătu și la balu (că privitor) a participat intre alte dame stimate, cu deosebire o dama, carea atragea atenționea multora — că sa nu dicu a tuturor — nu pentru splendoră esterioră, ci pentru că dorea făcine sa văde și sa cunoască in persóna pre aceea dama. Si acestă au fostu renumită năstra literata Domnisiōra Constant'a Dunc'a.

Unu ce interesantu au fostu disertatiunea, ce o au tienutu acesta literata română Mercuri s'eră despre emancipatiunea femeilor. *) Disertant'a prin argumente și deductiuni afirma, că sessulu femeiescu aru fi ocupat dejă positiunea această de egală indreptărire cu partea barbată, amintindu de tempurile acelea cându s'au ivită dreptulu, că femeia sa se păta urcă in societatea omenescă pâna și pre tronulu domnirei și alu stapanirei.

Citeză mai incolo intre altele seculii aceia, in cari femeile ocupara in Itali'a catedrele de litere pre la facultăti și universități, profesandu și propunendu sciintele matematice, filosofice și altele și facendu unu scurlu prospectu prese literatură italiana enumera o multime de femei, cari s'au destinsu pre cîmpulu literariu adaugendu la fia-care și opurile său specialitatea terenului scientificu, prin care său pre care s'au destinsu. Si aceleia au fostu femei cu aceleasi facultăți spirituale, precum suntu femeife de astăzi, insa aceleia prin studiu și prin staruintia și-au desvoltat facultățile, și au arătat, că și femeile suntu capace de aceeasi cultură inalta că și barbatii, căci nu aru fi creerii loru altfelii construiti, decum suntu ai barbatilor, precum aru vrea unii sa creă.

Din Franci'a inca amintescă astfelii de femei literate, dară aci aru fi astăzi aceleia totu-déun'a din partea domnitorilor și a legislatiunei o mare rezistintă și nerecunoscintia. Resonăza asupră paragrafelor aceloră din lege, care nu garantăza de ajunsu onoreea femeilor, amintindu prin exemple, cum i este de usioru unui barbatu stricatu, dară avutu, a desonestă pre o tinera seraca, fără că sa fia amenintiatu de lege cu alta pedepsă, decât cu

*) Femeile cari ceru emancipatiunea in intelesebul acestă, de a fi egale in afaceri publice cu barbatii, nu sciu care e missiunea unei femei; cătu pentru egalitate in dreptu și ecuitate credem ca nu mai au de postit, pentru că le vedem de multe ori superioare barbatilor. Temă cea mai multiamitóre aru fi dară studiulu despre missiunea femeii in societatea omenescă.

solvirea unei sumulitie de bani, cu cari sa-si crăște fructul neleguirei unu anu său doi. O astfelii de pedepsă e nimică pentru barbatul celu reuaciosu și avutu; dară din copil'a aceea seraca și omorita moralicesce, ce se alege? Si in adeveru aci cred că literat'a Dama a avutu totu dreptulu a resonă, spre a atrage și atenționea barbatilor nostri competenti și chiaru a legislatiunei asupră punctului acestui de o insemnătate asiă mare. Ora onoreea nu este unu tesauru mai scumpu decâtă avutu și alte bunuri. Deși legislatiunea aru trebuī, că rapirea acestui tesauru mai scumpu poate chiaru decâtă vieti' sa se pedepsescă că și rapirea celoru-lalte bunuri.

Intre femeile literate din timpulu prezintă amintescă disertant'a pre Dora d'Istri'a, carea e de origine română și străucescă prin sciintele sale.

In fine imbarbată pre femeiele române, că sa fia Încratorie și, aducendu înainile pre femei' a dela sate, cătu este de serguitore in sfer'a sea, dice, că și damele cătu timpu intrebuitaiza numai că sa fia o di frumosă, sa-lu intrebuitieze spre infrumusețarea spiritului și nobilarea inimii, căci numai asiă voru putea ajunge la starea aceea, ce le compete, adeca la egală indreptărire. Apoi provoacă și chiama pre femei, a se asocia și a lucră și intr'acolo, că sa se latiasca intre femeiele române și meseriile potrivite, că sa nu fia silite românele, a-si vinde productele sele străinelor, și apoi a dă banii ieșii in mân'a aceloră pentru manufapturile, cu care le place a se impodobi.

Nu numai insemnătatea objectului vorbirei, nu numai impregiurarea aceea, ca o dama, cu trupu și cu susțin română vorbea de pre tribuna, ci și cu deosebire espunerea lucrului cea atâtă de lăpide, construcțiunile, argumentele și deductiunile cele logice, precum și alegerea cuvintelor, stilul celu alesu, rostirea cea domolă și chiara și tonul celu dulce alu vorbirei atrasera in gradul celu mai mare atențunea ascultatorilor de ambele sesse, și o tienura in placuta inordine dela inceputa pâna la finitulu disertatiunei, carea a durat dousă ore și a fostu acompaniate de cele mai vii aplaude. In urmă disertatiunei urmă concertul din musica vocală și instrumentale, despre care nu me tienu competente a judecă.

Ună observațiune insa nu o potu retacea, că trebuie să marturisescu cu dorere, că publicul român nu au participat la adunarea acăstă generale in numeru asiă mare, precum s'ară fi asleptat, *) și apoi și dintre cei ce erau presinti in diu'a întâia, a două și multi nu s'au arătato nici le siedintia, nici la ascultarea disertatiunei susu amintite; cu deosebire femei erau pote mai multe strene din locu, decât române; căci acestea participaseră, ce e dreptu in numeru destulu de mare in sér'a dintâi la balu, dară in sér'a ceastalală s'au facutu nevediute; a-si putea numeră cu numele mai multe române, pre cari le amu vediutu la balu, dară la ascultarea discursului, ce a tractat despre sessulu denselor, prin urmare și despre densele și in folosulu denselor, nici decum nu le amu vediutu, cu tóte că baluri și jocuri se potu astă mai usioru, dară o disertatiune dela o româna, precum o au tienutu literat'a năstra română Donmnisiōra Constant'a Dunc'a, dicu, nu voru avea ocasiune, a audi prea adeseori, mai cu séma, déca se voru arată totu asiă neinteresate, precum amu amintit, că s'au arătatu unele. Voju sa terminu insa, că sa nu mi se dica, că sum negalantu, — căci vorbescă adeverul déca nu se va fi disu deja in urmă celoru amintite.

Altu ceva insemnătă nu amu ce se se scriu, fără pote sa mai insemnă, că adunarea generale a decisu, că pre anul' venitoru sa se adune și sa se tienă la Nasaudu. Cred că mai dreptu și mai potrivit aru fi fostu sa se tienă la Fogarasiu, și prese totu sa se perendeze locul astfelii, că sa nu se se tienă căte 4 ani totu la o parte a tierei.

T. V. G. R. I. A. G.

Delegatiunea senatului imperialu.

In siedintă din 9 Augustu st. n. se tienura visce cuvențări forte insemnătă in privința politicei dinasara. Delegati pre de o parte, de ceealalta ministrulu de externe, contele Beust, și arata intențiunile loru, căci dintâi arata dorințele loru, celu din urma programulu seu. De aceea reproducem,

*) Noi audimă ca au fostu admunati la vre o 500 oameni ceea ce e o cifra considerabilă și asiă nu ne putem plănge că adunarea nu a fostu cercetată, R.

mai pre largu uncle din acele cuventări mai momentuoase.

Presed. principale Carlos Auersperg deschide siedintă la 11 ore și ¼.

Pre bancă ministrilor: Beust și Becke;

Dupa-ce s'au cunoscuții oare cări petițiuni incuse și s'a hotărât în privința lor, se trece la ordinea dilei: desbaterea generală despre bugetul ministerului de externe.

Mai antea vorbesc contele Spiegel, dincedu, ca pacea înarmată, costându miliarde, ruinează cu incetul, dar sigură bunastarea imperiului; ca ar fi în interesul ambelor părți ale imperiului, a încheiat o pace adesea cu Prussia, cu Germania, și ca speră, ca i va succede ministrului de externe, a îmbunătății starea în privința acelui.

Contele Wickenburg ia cuvântul, spre a demonstra intențiunile cele de pace ale cancelariului imperial din carteza roșie.

Baronul Dr. Weichs dice, ca politica de pace, conform unei teze din carteza roșie, a observat-o și i-a și succesul lui cancelar imperialu satia cu Italiă și Francia; dar fatia cu România și confederatiunea germană nordică nu s'a urmată până acumă acela politica.

Fatia cu România și ca sfatul să se impaciu.

Ce se atinge de confederatiunea germ. nord., dice, ca de să s'au făiat relațiile cu Germania prin pacea dela Pragă, totusi, „până voru bate înimi germane în Austria voru speră la o reimpreunare cu Germania, se voru nisui la acela și o voru sci-o căstigă chiaru prin sila sub unele anumite relații, care aici nu voiu a le arăta mai deaproape.“ Arătându, mai departe ca interese spirituale și materiale i legă de Germania, se plângă despre iritația arătata către scăzută tiere din partea ministr. de externe. Vede, ca la acela iritație este de vina atâtui cabinetului din Viena, cătu și celu din Berlin, și e convinsu, ca unui barbatu de statu asiatic eminente, cum e Escentia Sea lui cancelar imperialu, pre lângă o buna vointă, i va succede să trebue să-i succeda o impaciuire sincera cu Berlinulu, ceeace poftesc, că sa și-o facă de detorintia să-i recomenda Escentiei Selei o politica linisită, veghiatore și fatia cu Germania o politica de impaciuire.

Delegatul Rechbauer: Se intielege de sine, ca, venind la consultarea despre bugetul ministerului de externe, aruncăm o privire preste frontierele imperiului, spre a vedea ce călăuri urmează cabinetului nostru de externe, de către acele duci la mantuirea imperiului său. Cu toate acestea numai-siu și cerutu astăzi cuvântul, spre a face o astfel de revisiune, de către nu aru fi atinsu unu antevorbitoru venerat o cestiu, care din tineretile mele mi-a jacut la inima: tienulă nostra fatia cu Germania și relația cabinetului nostru de externe fatia cu Prussia.

Ei credu, ca potu constata două lucruri astăzi din carteza roșie, cătu și din expresiunile, ce le-am audat, din gura lui cancelar imperialu: adeca nisuită, de a sustine o politica de pace, de a nu vătăma nice unu dreptu străinu, de a căstigă cu tota energie valoare dreptului seu, și apoi, de a nu fi obligati prin alianță.

Politica, de a putea lucra liberu, ce, după parerea mea, a caracterizat destul de bine dlu antevorbitoru primu, e o politica pericolosă, căndu se sustine armă în pace; ea ruinează populația; cu toate acestea credeam a putea constata cu bucuria din afirmația lui cancelar imperialu cu deosebire în privința cestiu, despre tienulă fatia cu Francia, ca Escentia Sea declară limpede, ca nu suntu condiții obligatorii și acela să o constatez cu atâtă mai mare bucurie, cu cătu credeam, a și silitu, se intielegu din unele indicii, ca cabinetului nostru de externe aru avea de cugetu, a recăstigă Austria înfluentă în Germania, ce o perduse cu ajutorul Franției cei cesaristice.

Acela să trebui să o numescu o politica cu totul nefericita.

Vaieru urmările anului 1866, vaieru, ca Austria și-a perdutu influența sea predominantă în Germania, și inca mai multu, ca poporul germano-austriac a fostu smulgut dintr-o legătură, de carelui impreuna naștere și cultură sea. — Dara sa simu sincer, domnilor, regimul austriac e insusit de vina, ca s'a intemplat astfelu.

Domnisoru! De diecenii s'a luptat poporul germanu după unire și libertate, după ce a alungat pre cuceritorul străin de președintul său înaltandu-se la putere și libertate, și Austria ce a facut? Mâna în mâna cu Prussia a căutat a nimici tota nisuntă la unire și libertate, și devinându miscarea totu mai mare, căndu se desetează nisuntă germanilor la unire, după morțea regelui Christian, de Danimarcă, cu mai mare vioiciune decât totu-dină, cu ocazia cestiu Schleswig-Holsteineze — aru fi fostu inca tempu, atunci săru si pututu pune Austria în fruntea Germaniei și acum aru să Austria pre locul, care acum poate ca voiesce a-lu castigă prin sânge; insa căndu casă deputatilor în urmă desbaterei celei memorabile Schleswig-Holsteineze a rugat pre regim (austriac), de a ajuta poporului germanu, elu, regimul, de acela au risu, că de unu productu de carpați politici — o expresiune, ce și acum vine într-o moda —, acela se luă dreptu fantasia a minții celei marginite de supus; credea cineva a astăzii mantuirea în alianță cu boerășii, carele a scrisu: „sânge și feru“ pre standardele sele — și care a fostu urmarea? Noi amu vediutu venindu anul 1866 și tristul desastru dela Königgrätz...

Vorbitorul declară, ca pre lângă tota pacea dela Pragă e în contra parerei ministerului de externe, care căuta o alianță în Germania de Sud. Aceasta nisuntă, dice Dr. Rechbauer, și mai multu său mai putin ascunsu, o privescu de nefericita. Căci confederatiunea de Sud o să-i privi-o că o vătămare a națiunii germane, că unu periculu pentru Austria. Că o vătămare a națiunii germane, căci Nordul Germaniei se astăzii sub coiful prussianu, dura Sudul se clatină încocă și în colo să nu are putere propria, de a se miscă, de aceea aru devechiu o prada a Cesarismului lui Napoleon. De către aru aduce în deplinire otarieea acela, Germania săru sfasă și Austria săru incurcă într-unu resbelu.

Căci Austria săru tienă de confederatiunea de Sud, de asemenea aru căută Prussia și Francia și o trage sub domnirea lor și astfelu confederatiunea de Sud aru fi mărul de cărtă, ce necesariment trebuie se aduca resbelu. De aceea cred, că politica, ce nisutescă a atrage la Austria confederatiunea de Sud, e nefericita.

Cătu de sincer o spun acela, căci de sincer trebuie să și marturisescu, ca nu cugetu niciodată, de a face drumu preste Main pentru boierășii militari din Prussia, din contra me aplecu la Germania unită pre basă democrație.

O Germania unită în libertate nu e pericolosă pentru Austria, e aliatul celu mai sigur contra Franciei celei lacome.

Ună mai amu inea, de a observă; din foile oficiose se pare, a se putea cunoaște, ca relațiile fatia cu Russia nu suntu tocmai după postă, și că de acolo se intindu retie până în launtrului Austriei.

Unele națiuni de aici prelindu dreptul de a se pune în legătură cu Russia, că și noi germanii din Austria cu Germania. Însă acela comparație e cu totul nepotrivită. Noi germanii austriaci suntem de o miile de ani în legătură cu Germania. Suntem de unu genu, avem aceleasi moravuri și amu impartasită tota evenimentele cu consângeni nostri. Însă confederatiunea naționalităților slavice aru fi tocmai asiatică de indreptatita, că o confederatiune din partea noastră cu Anglia și Svedia.

Acela amu socotită de lipsa a mentionă și mi rezervu dreptul de ami arăta parerea mea despre relația fatia cu România în desbaterea specială.

Dr. d. Zemialkowski: Eu pentru aceea cerui cuvântul, pentru ca nu me potu invoca parerile dloru antevorbitoru în privința politicii Austriei: carea prelindă o energie mai mare fatia cu curia romana și o prevenire mai amicabilă fatia cu Prussia. Crede cineva, ca aru suferi demnitatea Austriei, de către va fi indulginte fatia cu România? Uita, ca nu se vătăma demnitatea unui statu putină, căndu cedăza unu mai micu; se vătăma înse totudină, căndu cedăza pre multe unui statu de rangul seu său unu mai puțină?

Si eu sum în contra unei politici de resbunăre și nu me sfiescă, a spune sinceră cauza. Nu a-si dorit, că la unu că acela să fie invinsă Austria, me-asiu teme mai multu de o victoria asupra Prusiei, togmai pentru ca acela aru sili pre-

Austria, a purtă ieră-si politică germană; politică esternă are influenția asupră celei din launtru, și de către aru voi cineva a delatură suprematia Austria în Germania, aru trebui să intarască elementul germanu din launtru. De aceea veni certă între diferitele naționalități ale Austriei, care certă și astăzi mai există, și pentru aceea nu voiu o politică germană.

Principu, că e forte durerosu pentru amicii germani, de a fi mulți din legatura cu fratii lor, dura mai este în Austria unu popor, care nu mai sta în legatura cu fratii sei și totu ni se aru luă în nume de reu, căndu amu sfatu pre ministrul de externe, sa părte o politică polonă. Austria nu e numai exclusivă germană, ci e togmai asiatică de germană că și magiară, polonă și cehică, de acea se părte Austria o politică austriacă. (Applause.)

Inse, de către sum în contră unui resbelu cu Prussia și în contra la ori ce provocare, sum totu asiatică de contrariu și la o alianță cu Prussia. (Cu voce misată) Domnisoru! Sunu togmai o sută de ani, de căndu era Polonia în aceea-si stare, în care se astăzii astăzi Austria, în stare de reorganizare. Prussia i oferă atunci amicită și încheiată alianță cu Polonia, spre a o nimici; acela este amicită Prusiei. Prussia și Russia suntu unele două puteri în Europa, care tienă puterea mai presus de dreptu, o amicită între ambele state e forte naturale. O alianță între Austria și Prussia ar duce necesariment la reinvierea săntoiai alianție și cum a slabit cea dintâi săntă alianță a pre Austria, asiatică o aru descompune cea de a două.

Domnisoru! Până căndu aveau inca provinciile polone de odinioară, ce acum suntu sub Prussia, și care autonomia, până atunci nu se marginea Russia nemediulocită cu Europa civilizată. Înfluența Russiei cea stricătoare era moderată prin Polonia; dar astăzi adesea Russia sta forte aproape de marginile Europei. Russia, nihilismul incorporat, ce nu cunoște nice D-die, nice familie, nice proprietate. Acestui inamicu al civilizației europene trebuie să i se pună odată stăvila și nu a-si voi ca în ora suprema sa stea Austria pre partea Russiei și nu pre partea civilizației.

Austria, firescă, sa nu provoce pre nimenea, dura sa și apere cu demnitate drepturile sele, cu deosebire sa nu încheie alianță, caru aru putea conturbă pacea internă; căci Austria are lipsă de pacea internă, că și de cea exterioră; inse o alianță cu Prussia aru strică pacea internă pentru a aru duce la o supremă a germanilor în Austria (Bravo).

Cavalieru de Arnebă face atentu, sa nu se schimbe Germania cu Prussia. Arata, că Austria a fostu destul de indulgentă fatia cu Prussia.

Delegatul Conte de Rechbauer arata că Austria se aru fi periclitat, de către în cestiu sleswig-holsteineza săru si alaturată lângă poporul germanu, și nu lângă Prussia. Dice că ministrul de externe nu se poate face responsabil pentru acestu resbelu, care a eruptu cu 18 luni după ce a fostu desatu din ministeriu.

(Va urmă.)

Romania.

București 2 August 1869.

Marii Sei domnul românilor pleca astăzi spre Crimeea, pre la Oltenia, că sa se întâlnescă cu M. S. Imperatorul Rusilor, carele se astăzii în excursiune în acea parte.

Întâlnirea M. S. cu Imperatorul Rusescu este de simplă curte și de bună vecină.

Conform statutelor și §. 2, din regulamentul său, societatea academică, convocată pentru 1/3 August, a tenuțu în astăzii primă sa se siedintă din sesiunea anului acestuia, sub presedintia lui Eliade Radulescu.

Au asistat și doi membrii din cei trei alesi în ultimă sesiune, și anume: dnii Papiu Ilarianu și Georgiu Sionu.

De preste munci a sositu până acum numai dlu Iosif Hodosiu, insă mână se ascăpta sosirea dloru Romanu și Babesiu, după care nu va întârziă a sosi dlu Baritiu. Din Bucovina astăzi său multu mână va sosi dlu membru Sbieră, și în currendu și dlu Harmuzachi, pre cătu ni se spune.

In siedintă de astăzi, 1/3 August, dlu președinte a datu cetera unui frumosu Poem în genul epicu, care fu primită de membrii prezenți cu deosebită multumire.

Se dice că la discussiunile de intrare în societate a loru membri Cogalnicénu, Papiu și Sion au să respunda urmatorii membri:

Dlu Eliadu Radulescu, la discursulu duii Cogalnicénu, despre Costache Negruzi.

Dlu V. Alessandri, la discursulu duii Sion, despre fabulistulu Donici.

Dlu G. Baritiu, la discursulu duii Papio, despre Sincal.

Cum se poate vedea din aceasta dispozitie, siedintele publice ale academiei, din acestu anu, au se fie importantissime și prin objectul discursurilor și prin numele oratorilor.

Astazi Sâmbata, 2/14 Augustu, membrii se aduna în conferinta filologica.

"Adun. nat."

Varietati.

* * La Orestia a fostu focu mare in 9 Aug. n. Au arsu 24 de case, 20 de siuri, 22 grăduri și 4 sioprone cu fenuri, grâne etc. ce au fostu în tresele. Tota pagubă suie la 12,000 fl.

* * Concordia face minuni. Se intempla de diuariile imprumuta notitie unele dela altele, fără de a se mai provocă la isvoru, afară deca și de importantia, că sa se scie și isvorulu. În casuri de imprumutări, ca cele de mai susu, firescă, că e ridiculosu lucră a te încarcă de spatele eniva cu întrebarea: ca de ce nu ai posu numele diuariului din care ai scosu cutare notitia (pôte numai tradusa din alta limbă)? Pentru asemenea imprumutări nici prin minte nu ne trece, a face reclame in publicu. Dara "Concordia" a inventat ceva nou. Ea in numerulu seu 47 aparutu in 30 Iul. (12 Aug.) reproduce articululu nostru din nr. 58 aparutu 24 Iul. (5 Aug.) a. c. "Rectificarea scutarielor" dându numele: "In cestiunea frontarielor și incidentulu dela Chieia." Dintr'unu tâiu eugelamu că dora redactiunea a uitatu se punu numele diuariului, de unde imprumuta articululu, ceea ce la o redactiune cu personalu marginitu iéra se poate intemplă căde odata. Dara nu e nici asiă, ci se vede, ca lucrul e intenționat, pentru ca suntu unele modificări de cuvinte, construcțiuni, pôte că sa nu se cunoște ca articululu e alu nostru; asiă facu și scolarii cei lenesi când copiază problemele dela altii, mai facu și căte o erore numai sa nu „semene“ cu originalulu și copia loru se trăcea de originalu. — Credem, ca dupa ce amu istorit ucrul, comentariulu și lu pote face fia-cine.

* * On. Red. a "Albenei Pindului" adresază către publicu urmatorele:

"Domnule! Autori acestei gazete suntu recunoscatori pentru imbratisierea ce a intempiat. Amu probat unu faptu care va bucură pre amicii literaturii: acelă ca intreprinderile literare isbutesc și în tierra nostra cându suntu inspirate de buna credinția.

La inceputu ne obligasem in anulu anteu a publică numai două-dieci și patru căle. Amu facutu mai multu; căci amu publicat trei-dieci și ună căle cu două gravuri. Pentru a înlatură intardere ce amu intimpinat anulu trecutu, ne-amu invotu pentru imprimare cu alta tipografie.

Cu numerulu dela 1 Iunio incepe anulu alu doilea, in care cursu se va publica 24 fascicule de căte 32 pagine.

Domnii cari bine voiescă a conlucră la aceasta gazeta, suntu:

D. Dimitrie Bolintinénu, Bucuresci. D. Constantin Carlovă, idem. D. Vasil. Dimirescu, idem.

D. Vasilu Gramen Pop, idem. D. Grigorie Columbénu idem. D. Ionu Lapedatu, Paris. D. I. Strajanu, Parisu. D. Sigismund Vaimberg, Lipsca. D. Oscar Lebel, Parisu. D. I. C. Drăgescu, Turin. D. Mauriciu Flugel, America, (Cincinnatus). D. D. Membri ai Cercului literar. Orientulu, Bucuresci.

Credem, ca din ce in ce vomu amelioră aceasta publicatie. Dela numerulu abonantiloru depinde să-i dăm formă unei seriose reviste. — De aceea luăm curagiulu a ve rugă să staruiti între cunoscutii d-vostre că sa se prenumere abonati noi, platindu pretiulu pre anulu alu doilea 22 lei noi, pentru care voru primi și fasciculele (incomplete) din anulu intâiu că premiu.

Redactoru, Grigoriu H. Granda.

Doctorandu in Litere și Filosofia, profesorul alu scolei Macedoniane, fostul profesorul alu scolei de medicina, membru alu societății internaționale de horticultura din Brusel'a, Presedinte alu cercului literar. Orientulu etc.

38—3

Concursu.

Spre ocuparea stăriunei de inviatori la scola română gr-orientale din comună Vale, comitatul Zarandului, se scrie prin acăstă concursu pâna in 19 Augustu st. vechiu.

Cu acăstă stăriune e impreunat unu salarit anuale de 200 fl. v. a. și unu relatu de 24 fl. v. a. pentru lemn, doritorii de a competi la aceasta stăriune au a documenta:

- ca au absolvit celu putinu gimnasiulu inf. și cursulu pedagogicu și clericalu in institutu archidiecesanu gr-or. din Sabiu.
- ca cunoște pre deplinu cantările și tipiculu bisericescu;
- ca are o purtare buna morale.

Concurrentii la aceasta stăriune au a-si este subscrисului suplicele loru provedeute cu documente necesarie pâna la terminulu susu atinsu.

Braido, 24 Iuliu 1869

M. Lazaru
Prot.

38—3 Escriere de concursu.

Pentru ocuparea posturilor de clasă I și II, la scola populară greco-orientale din comună Vale, seauanul Selistei se scrie concursu.

Pentru clasă I este impreunat unu salarit de 120 fl. v. a.

Pentru clasă II este impreunat unu salarit de 240 fl. v. a. 2 org. lemn și quartiru liberu.

Doritorii de a ocupă postulu pentru clasă I, debue se documenteze ca au absolvit II clase gimnasiale, cursulu pedagogicu; pentru clasă II debue se documentedia ca au absolvit V. clase gimnasiale, cursulu pedagogicu, și clericalu, și ca afara de limbă română, mai scie și alta limbă a patriei.

a) Pentru ambi inviatori se mai cere cunoștința cânturilor și tipicului bisericescu.

b) Ambi inviatori vor avea a produce testomaniu de moralitate.

Competitorii au sesi tramita concurselor pâna la 20 Augustu a. c. sălul vechiu la subsemnatul.

Vale in 24 Iuliu 1869.

Eforia scolare,
Ioanu Baille
Parochu gr-or.

39—1

Concursu.

La scola populară elementare gr-or. din Helchiu, a devenit vacante postulu inviatorescu cu care este impreunat unu salarit anuale de 168 fl. v. a. prelungă quartiru liberu de locuinta.

Doritorii de a ocupă aceasta stăriune suntu positi că concursurile loru—inzestrare cu documentele inaltu prescrise despre cunoscătirea și purtarea loru morale și politica, și adresate către Preaonțul Scaunu protopopescu I-iu alu Brasovului—sa le tramitia subscrissului comitetu parochiale, pâna in 25 Augustu a. c.

Helchiu in 30 Iuliu 1869.

Comitetulu parochiale alu comunei gr-or. din Helchiu.

Ioanne Craioveanu
Presedinte.

35—1

Concursu.

Amesuratu conclusului conferintie archidiecesane de astazi, se deschide prin acăstă concursu pentru ocuparea urmatoreloru stipendii din fundația archidiecesana "Franciscu-Iosefina":

a) două stipendii de căte 200 fl. v. a. pre anu, pentru doi tineri, cari aru dorit a invetișa sci-

intele technique, și în rendul alu doilea, cele filosofice naturale la o universitate in afara;

b) unu stipendiu de 100 v. a. pentru unu ju-

c) două stipendii de căte 50 fl. v. a. pentru doi gimnasiști.

Doritorii, de a ocupă unulu său altulu din aceste stipendii, cererile săle timbrate și provedeute cu atestatele scolare, carte de botezu, de paupertate și de moralitate să-le inainteze la eforia sub-

scrisa prin P. P. protopopi respectivi pâna in 3/15 Sept. a. c. Sabiu 3/15 Augustu 1869.

Eforia archidiecesana gr. or.

(40—1)

Concursu.

Devenindu posturile de inviatori vacante la scolele populare greco-orientale din mai josu însemnatele comune, se scrie prin acăstă concursu pâna la 22 Augustu a. c. cal. v. și anume:

- La Intorsu-Buzeului cu salarit de 100 fl. v. a. cuartiru liberu și lemn.
- La Sit'a-Buzeu cu salarit de 100 fl. v. a. cuartiru și lemn.
- La Vam'a Buzeului cu salarit de 80 fl. v. a. lemn și cuartiru.
- La Cernatul de Josu cu salarit de 70 fl. v. a. in bani și bucate și cuartiru.
- La Nagy și Kozép-Ajta cu salarit de 60 fl. v. a. in bani și bucate, și cuartiru.
- La Apat'a cu salarit de 60 fl. v. a. cuartiru și lemn.

Doritorii de a ocupă aceste stăriuni, voru avea pre lângă dovedirea cunoscătirei recerute in studii și cantări, sa-si adreseze petitunile bine instruite către subscrissul inspectore district. de scole.

Brasovu, in 31 Iuliu 1869.

Ioanu Petricu,

Protopopu.

(23—1) Concursu.

Pentru ocuparea stăriunilor vacante de inviatori la scolele populare din comunele:

- Albacu cu unu salarit de 200 fl. v. a. cuartiru și lemn de incalzit.
- Arad'a, cu salarit de 200 fl. v. a. cuartiru și lemn.

3. Ponorelu, cu salarit de 160 fl. cuartiru și lemn.

Doritorii de a ocupă aceste stăriuni au de a astera pâna la 20 Septembre a. c. la inspectiunea scolare tractuale urmatorele documente:

- ca au absolvit IV clase gimnasiale și cursulu pedagogicu și clericale.
- ca au deplinu cunoscătirea despre cantări, și tipiculu bisericescu, și
- ca au viția morală nepărată. Cei mai cunoscăti voru avea preferinția.

Dela Inspectorulu tractualu alu Zlatnei de susu.

Campeni, 31 Iuliu 1869

Ioanu Patitia,

Protopopu.

Citatiune edictala.

Ioanu Dumitru absolutu de gimnasiulu micu român din Brasovu casatorit u Mari'a Lupu ambigru. or. din Ticușul român, parasindu-si legiuța sea socia a pribegit in România, se cîteza că in terminu de 6 luni sa se infatisizeze la subscrissul foru protopopescu, că sa respunda la păr' a asternuta din partea socii lui, căci la din contra și fără de elu in intielesulu SS. canone ale sântei biserici se va dă otarire păr' date asupr' a densului.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Cohalmului.

Draosu, 5 Iuliu 1869

Ioanu Losifu,

Adm. prot.

Edictu.

Simeonu Giurgiu din Buciumu-Cerbu parasindu de unu tempu indelungat pre legiuța sea socia Rafil'a Craciunu din Stanig'a fără a se scă ubicituine lui, este prin acăstă citatu că in terminu de unu anu și o dî dela datulu subsemnatu sa se infatisizeze inaintea subscrissului foru matrimoniale; căci la din contra și in absentia lui se va per tractă și decide — in sensulu S. S. canone ale s. maicei noastre biserici române gr. or. — procesul divortiale incaminat de socii lui.

Bradu, 31 Iuliu 1869.

Forul matrimoniale gr. or. alu tractului Zarandului.

Moise Lazaru,

Protopopu.

(35—1) Burs'a de Vienn'a.

Din 5/17 Augustu 1869.

Metalicele 5% 82 75 Act. de creditu 308

Imprumut. nat. 5% 71 90 Argintulu 121

Actiile de banca 766 Galbinulu 5 91%